

Õpetaja peab suutma klassis iga last jälgida.

MARKO MUMM

Lastekaitsetöötaja tuleb õpetajale appi

"Ma pean Marianne klassikurstust kordama jätkma, sest ta ei vasta ühelegi mu küsimusele ega täida tunnis antud korraldusi," kurdab Tallinna äärelinna kooli esimese klassi õpetaja.

"Marianne ei mängi ega räägi kellelegi, vahetunnis ta ei jaluta ega jookse, vaid lohistab end seina najal," ütleb ka tüdruku klassiõde.

Marianne on koolis vaikinud õppeaasta esimestest nädalatest peale. Õpetaja, kes on lapse kummalist olekut märganud, kahtlustab, et tüdruku kodus ei ole kõik päris korras. "Ilmselt ema joob," arvab pedagoog, kes on naist ebakaines olekus näinud.

Õpetaja ja direktor on korduvalt mõelnud lapse kodu külastada. Ent viisi on ikka ja jälle edasi lükatud. Loodetakse, et lapse isa, kes on tuntud inimene, võtab ise midagi ette.

Tallinna lastekaitseinspektorite Karin Kuslapi ja Meeli Annuse sõnul peaks iga õpetaja sellises olukorras esmalt pöörduma lapse elukohajärgse sotsiaalabiameti poole.

"Kui õpetaja näeb, et laps ei ole tunnideks õppinud, on väsinud, kannatab alatoitluse all ja riided või ta ise on pesemata, võiks sellest lastekaitseinspektorile teada anda," ütleb Karin Kuslap.

Muredest annab märku ka lapse muutunud meeleolu ja käitumine.

Meeli Annuse sõnul võib klassijuhataja ka ise proovida lapsega rääkida. "Sageli on aga vanemad lapsed nii ära hirmutanud, et nad lihtsalt ei julge end avada," tõdeb ta. Kui õpetajal ei õnnestu lapsega ühist keelt leida, võiks

soovitada õpilasel ise lastekaitseinspektori poole pöörduda.

"Üldjuhul tullakse meie juurde liiga hilja," nendib Meeli Annus. "Mida varem meile teatatakse, seda parem, sest siis saame vanemaid ja lapsi juba kriisi alguses aidata."

Karin Kuslapi töökogemus näitab, et lapse käitumishäirete ja nende põhjuste kõrvaldamine sõltub konkreetsest perekonnast. "Taastumine oleneb suuresti sellest, kuivõrd ema-isa on nõus ja huvitatud lapsega tegelemisest," räägib ta. "Tavaliselt ei ole tegemist üksnes lapse probleemiga. Sageli peavad vanemad kõigepealt iseendaga tegelema, alles siis saavad nad last aidata."

"Pahatihti tullakse meie juurde alles siis, kui laps ei ole kaks-kolm aastat kooli ilmunud," tõdeb Karin Kuslap. "Kahjuks on siis last lootusetult hilja muuta, sest tal on juba teised huvid ja teine seltskond."

Isegi kui vanem ei taha tunnistada, et lapsega on probleeme ega taha lastekaitsetöötajaga sellest vestelda, ei jäta inspektorid oma jonni. "Me ei saa lubada, et vanem meid ei kuula, kui teised inimesed on tema lapsega hädas," lausub Meeli Annus. "Kui probleem on väljunud perekonnast ja puudutab juba teisi ühiskonnaliikmeid, on meie kohus sekkuda."

Viimasel ajal pöördutakse lastekaitseinspektorite poole sagedamini vanemate töötusest ja alkoholismist tingitud murede tõttu. Sagenenud on ka juhud, mil inspektoritel tuleb tegelda jõukate ja edukate vanematega, kes ei suuda oma lastele piisavalt aega pühendada.

KRISTEL KIRSS